

Vážený pan

prof. MUDr. RNDr. Miroslav Červinka, CSc.

děkan

Univerzita Karlova v Praze

Lékařská fakulta v Hradci Králové

Šimkova 870

500 38 Hradec Králové

Oponentský posudek disertační práce v oboru oftalmologie

MUDr. Martiny Veselé, FEBO na téma

„Modifikace léčby progredujícího keratokonu zesíťováním kolagenu rohovky pomocí riboflavinu a UVA záření“

Předložená disertační práce MUDr. M. Veselé má celkem 164 stran odborného textu včetně 20 obrázků, 41 tabulek a 44 grafů. Seznam použité literatury zahrnuje 218 citací prací našich i zahraničních autorů. Součástí práce je Seznam použitých zkratk.

Keratokonuz je závažné degenerativní onemocnění rohovky, charakterizované progresivním zvýšením zakřivení rohovky, ztenčením v jejím apexu a následným vznikem nepravidelného astigmatismu. Je jednou z nejčastějších příčin transplantace rohovky především u mladších jedinců a osob v produktivním věku. V etiopatogenezi keratokonu zůstává i přes intenzivní bádání veškerý pokrok ve výzkumu biomechanických změn rohovky stále mnoho otazníků. Korekce keratokonu je svízelná, současné možnosti léčby keratokonu jsou do značné míry omezené. Jednou z možností léčby ektatických onemocnění rohovky je zesíťování (cross-linking, CXL) kolagenu rohovky. Tato technika zpomaluje a v některých případech zastavuje progresi keratokonu. Autorka ve své práci uvádí vlastní modifikaci léčby progredujícího keratokonu zesíťováním kolagenu rohovky pomocí riboflavinu a UVA záření. Téma práce považuji s ohledem na výše uvedená fakta za aktuální a z hlediska možností léčby ektatických onemocnění za přínosné.

Cíl práce je jasně stanoven. Autorka si vytýčila následující úkoly:

- Porovnání jednotlivých parametrů vlastní modifikované léčby progredujícího keratokonu zesíťováním kolagenu rohovky pomocí riboflavinu a UVA záření
- Porovnání účinků modifikace provedení CXL a vyhodnocení bezpečnosti metody
- Zhodnocení topografické a funkční stabilizace rohovky po zákroku
- Porovnání naměřených hodnot na dvou topografických přístrojích (Pentacam, Keratograph) se zhodnocením, který z přístrojů je pro získání vstupních i kontrolních dat vhodnější
- Porovnání rychlosti hojení epitelu, stupeň bolesti a četnost výskytu komplikací ve dvou skupinách pacientů

Sledovaný soubor pacientů je dostatečný, metodika práce je podrobně uvedena.

V retrospektivní nerandomizované studii autorka zařadila do souboru celkem 35 očí s progresivním keratokonem, který byl rozdělen do dvou skupin podle tvaru a velikosti epitelové abraze. Skupina A (15 očí) s abrazí epitelu rohovky v dolní polovině velikosti 8mm, skupina B (20 očí) s plošným odstraněním rohovky velikosti 8-9mm. Autorka detailně uvádí indikační kritéria k CXL, vyšetření klinická i přístrojová, postup při provedení CXL, vyhodnocuje a porovnává sledované parametry .

Zpracování výsledků je přehledné. Podrobná diskuse uvádí poznatky posledních zahraničních i domácích studií. Po pravopisné i stylistické stránce je práce vyhovující, občasné chyby a nedostatky dávají tušit, že čeština není mateřským jazykem autorky. Cíle práce byly splněny. Hlavním přínosem díla je vypracování a prověření vlastní modifikace léčby progredujícího keratokonu zesíťováním kolagenu rohovky pomocí riboflavinu a UVA záření. Povzbuzující je zjištění, že i při částečném odstranění epitelu je zákrok dostatečně bezpečný a účinný jak pro topografickou stabilizaci rohovky, tak i z hlediska zlepšení a stabilizace ostrosti zrakové. Z uvedených výsledků vyplývá, že autorkou uváděná modifikace léčby se jeví jako vhodná alternativa léčby progredujícího keratokonu.

Připomínky:

- Ve snaze uvést co nejvíce poznatků a vzájemných souvislostí je text v některých pasážích (např. diskuse) dle mého názoru nadbytečně obsáhlý.
- Při označení nekorigované a korigované ostrosti zrakové bych doporučila místo UCVA a BCVA používat v odborné literatuře všeobecně uznávaných a užívaných zkratk UDVA (uncorrected distance visual acuity) a CDVA (corrected distance visual acuity) (Kohnen T.: New abbreviations for visual acuity values. J Cataract Refract.Surg 2009; 35:1145).

K autorce mám následující dotazy:

1. Ve své práci popisujete modifikaci CXL podle standardního drážďanského protokolu. Jaký je Váš názor na tzv. akceleroovaný rohovkový cross linking?
2. Čemu přisuzujete při „nechirurgické léčbě“ rohovkové ektázie největší význam?

Závěr: Autorka ve své disertační práci prokázala, že je v dané problematice dobře orientována. Práce má charakter vědeckého díla a splňuje požadavky kladené na disertaci v daném oboru. Na základě zhodnocení předložené disertační MUDr. M. Veselé, FEBO doporučuji, aby se disertační práce stala podkladem pro obhajobu a získání vědeckého titulu Ph.D.

15.12. 2015

Doc. MUDr. Drahomíra Baráková, CSc.

Gemini oční klinika, a. s.

U Společenské Zahrady 3

140 00 Praha 4